

JAWNOŚĆ (13) *sb f*

a oraz o jasne (w tym w a 1 r. błędne znakowanie).

sg N jawność (5). ◊ A jawność (8). ◊ L [jawności].

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.

1. *Otwartość, dostępność dla wszystkich, brak tajności, nieukrywanie czegoś; wyraźność, oczywistość; evidentia BartBydg, Mącz, Calep; energia, perspicuitas Mącz (13) : BartBydg 53; Energia, Okazałość/ Yawność/ tak słowy rzeczy wyrażenie/ yákoby ná to ocziwiście pátrzał. Mącz 103c, 406b, 494d; Eudentia – Iawnoscz, iałnoscz. Calep 377a.*

Wyrażenia przyimkowe: »na jawność« = widok publiczny, do powszechnej wiadomości (8): Zadnego kradzieftwá nie czyniemy/ á dla náłzego łamnienia ná iáwność wychodzimy. HistAl K4; pan Bog/ [...] Chytrość złościwych ludzi/ ná iawność wynorzy BielKom B6v; [papież Adryjan] piął [...] áby kfięgi Luterowe popalono/ ktore nie dawno drukowano były/ á niepułzczáli ich ná iáwność. BielKron 198v; Debilitantur cogitationes inimicorum et proditorum, Wychodzą ná yáwność myłli nieprzyaciól y zdrayców Mącz 78d.

~ *W przeciwstawieniu: »skryty, zakryty ... najawność« (1): nie ielt co skrytego/ żeby obiawiono być niemiało/ ani się ielt zakrytem s łtało/ ale żeby na iawność przyłzło [in palam veniat]. MurzNT Mar 4/22.*

Zwrot: »wydać na jawność« = ogłosić drukiem [szyk zmienny] (3): Ian Ekkius [...] wydał ná iáwność wielkie rzeczy przeciw Luterowym temom BielKron 193, 223; Mącz 279c.

Szeregi »na świat albo jawność« (1): Ex libris aeditis maximam sibi landem paravit, Z xiąg które popiłał y ná łwiat álbo yáwność wydał/ wielkiey sławy dołtał. Mącz 279c. ~

2. **[Otwarte, nie zacienione miejsce: drzewa wietłzszego rodzaju maia być ładzone z łtrony połnoczney iteż od zachodu łlończa/ zafię mnieyłze od południa abo od włchodu/ bowiem tym obyczáiem zioła lubo zboże iakieźkolwiek kthore łie na iawnołci kocha/ nie będzie od nich miało żadney zawadi gdy przy nich będzie rołło Cresc 1549 503 (Linde).]**

KCh